

LA FUENTE
Disciplinae
ECCLESIASTICAE

BX1935
F8
c.1

007661

Presbitero
FRANCISCO DE SALES GINORI

EX LIBRIS
HEMETHERII VALVERDE TELLEZ
Episcopi Leonensis

The coat of arms features a shield with a lion passant guardant on a rock, topped with a mitre and a cross. The shield is flanked by two tassels. A banner below the shield contains the Latin motto "ITER PARA TVM".

0

45

5 pesos.

FONDO PILLERIO
VALVERDE Y TELLEZ

ECCLESIASTICAE DISCIPLINAE LECTIONES
EX SACRO TRIDENTINO CONCILIO,

NECNON EX HISPANIS SYNODIS ET CONVENTIONIBUS,
AD USUM EORUM QUI IN CONCILIARIBUS HISP. SEMINARIIS
JURI CANONICO OPERAM DANT.

A DNO. VINCENTIO DE LA FUENTE

SACRAE THEOLOGIAE AC V. J. DOCTORE,
IN UNIVERSITATE SALMANTINA, IPSIUSQUE DIOECESIS
SEMENARIO, OLIM JURIS CANONICI ANTECESSORE,
NUNC VERO IN MATRITENSI ACADEMIA.

CUM ORDINARI LICENTIA:

P. FRANCISCO DE SALES
GLORI.

UNIVERSIDAD DE NUEVO LEON Capilla Alfonsina
Biblioteca Valverde y Tellez Biblioteca Universitaria

Matriti. Typis Tejado, curante Raphael Ludeña,
anno MDCCCLXVI.

44433

Bx 1935
F8

EX SACRO TRIDENTINO CONCILIO

Es propiedad del autor, el cual se reserva los derechos concedidos por la ley.

UNIVERSITATIS MADRIDENSIS

44433

Nos D. FRANCISCO GOMEZ SALAZAR, PRESBITERO, DOCTOR EN SAGRADA TEOLOGIA, CATEDRATICO DE ESTA FACULTAD EN LA UNIVERSIDAD CENTRAL, LICENCIADO EN DERECHO CIVIL Y CANONICO, Y TENIENTE VICARIO ECLESIASTICO DE ESTA VILLA Y SU PARTIDO ETC.

Por la presente y por lo que á nos toca, concedemos nuestra licencia para que pueda imprimirse y publicarse la obra titulada—*Ecclesiastica disciplina lectiones ex Sacro Tridentino Concilio, necnon ex Hispanis Synodis et conventionibus ad usum eorum qui in Conciliaribus Hisp. Seminariis juri Canonico operam dant, a Dno. Vincentio de la Fuente*; mediante que de nuestra orden ha sido examinada y no contiene, segun la censura, cosa alguna contraria al dogma católico y sana moral.—Madrid primero de Abril de mil ochocientos sesenta y siete.

DR. SALAZAR.

Por mandado de S. S.^a
LICENCIADO JUAN MORENO GONZALEZ.

Hay un sello que dice:
Vicaría Eclesiástica de Madrid y su partido.

007361

Yo D. FRANCISCO GOMEZ SALAZAR, PRESBITERO, DOCTOR EN
SAGRADA TEOLOGIA, CATEDRATICO DE ESTA FACULTAD EN LA
UNIVERSIDAD CENTRAL, LICENCIADO EN DERECHO CIVIL Y
CANONICO, Y TERNENTE VICARIO ECLESIASTICO DE ESTA VILLA
Y SU PARTIDO ETC.

Por la presente y por lo que a nos toca, concedemos
esta licencia para que pueda imprimirse y publicarse la
obra titulada: "Historia de las Iglesias de España y de sus
Arzobispos", de don Juan Antonio de los Rios, de la
orden de San Jeronimo, y de don Juan Antonio de los Rios,
y no contiene, segun la censura, cosa alguna contraria al
dogma catolico y sana moral. — Madrid, primer de Abril de
1855. — Yo, el Sr. D. Francisco Gomez Salazar, Obispo de
Salamanca, y Ternente Vicario Eclesiastico de esta Villa y
su Partido, etc.

Yo, el Sr. D. Francisco Gomez Salazar, Obispo de
Salamanca, y Ternente Vicario Eclesiastico de esta Villa y
su Partido, etc.

Hec igitur scribens non tantum non subacti sum
tate et praesumptione, sed obedientia potius causa in lucem
prodit.

Quae ad methodum attinent clarissimae etiam rationes
sunt. Tridentinum Synodum didactico ordine tractante
non ego primus sum aggressus, cum eius difficultas ut do-
ceatur in scholis videtur illi non Tridentini Patres librum
ad scholarum usum nec facere sunt moliti, nec etiam
conari potuerunt, repetitis intermissionibus praesedit.
Vix inuente saeculo XVII Augustus Fr. Petrus Vincentius
Moxilla Decretis Concilii Tridentini iuxta ordinem ac metho-
dum Decretalium typis editis (1), opus valde rarum et pe-
ne ignotum. Eius tamen eximus partem solis, nec in scholis
acceptus: quod vero ad nos attinet, hodieum fore iuuuile
ad hocendum.

Libri ergo nostri scopus est Tridentinum Synodum in
Canonici Juris tirones apud Seminaria Ecclesiastica Hi-
spaniae, in tertio ac postremo sui litterarii curriculi anno,
Juri Tridentino, necnon Hispanae Ecclesiae disciplinae, ex
Concilio illius et pactis inter Supremas potestates conuentis,
operam dant. Ad illorum studium integrum Concilii Tri-
dentini librum, necnon et Summam Conciliorum Hisp. a
P. Mathia de Villanuño compilatam evolvere coguntur, unde
tanta mole oppressi parum in his proficere solent, nisi acris
ingenii iuvenes sint. Hoc mihi experientia monstravit cum
illius doctrinae praelegendae in Seminario Centrali Salman-
tino, annis 1854 et 1855, curam assumpsi; quin et alio-
rum professorum litterae et eloquia confirmaverunt. Tunc
ergo huic libro conscribendo manum porrexi, tanta vero
lentitudine, ut in primordiis liber forte mansisset nisi ro-
gatus et fere coactus fuissem consiliis aliquorum viro-
rum, quorum preces vel consilia mihi plus quam praecipua
sunt.

Hæc igitur scribendi libri ratio, quæ non audaci vanitate et præsumptione, sed obedientiæ potius causa in lucem prodit.

Quæ ad methodum attinent clarissimæ etiam rationes sunt. Tridentinam Synodum didactico ordine conscribere non ego primus sum aggressus, cum ejus difficultas ut doceatur in scholis evidens sit; nam Tridentini Patres librum ad scholarum usum nec facere sunt moliti, nec etiam conari potuerunt, frequentibus intermissionibus præpediti. Vix ineunte sæculo XVII Magister Fr. Petrus Vincentius Marzilla Decreta Concilii Tridentini juxta ordinem ac methodum Decretalium typis edidit (1), opus valde rarum et pene ignotum. Ejus tamen exitus parum felix, nec in scholis acceptus; quod vero ad nos attinet hodieum fere inutilis ad docendum.

Libri ergo nostri scopus erit Tridentinam Synodum, in sua disciplinæ et praxis tractatione, juxta scholarum Juris recentiorem methodum didactico ordine concinere, interrogationibus ita dispositis ut responsiones fere semper verba Synodi illius, vel Hispanorum Canonum, aut clausulæ Conventionum sint. Hoc fiet ut discipulus non privatas scribentis doctrinas, sed verba ipsa Concilii respondeat, et textum Concilii faciliter pene integrum discat, quod quidem quantæ utilitatis sit nemo ambiget. De cæteris vero Magister consulet, quin et ipsius erit declarationes ac casus occurrentes explanare, nam alius magistri liber, alius vero discipuli est. Illos autem quos studiosus pro unaquaque quæstione evolvere potest frequenter indicabimus, ommissis Card. de

(1) Decreta Sacrosancti Concilii Tridentini, ad suos quæque titulos secundum Juris methodum redacta, per Mag. Fr. Petrum Vincentium de Marcilla, Cæsaraugust. ordinis Sti. Benedicti, a Consiliis Sanctæ Inquisitionis, ac in V. J. Candidatum: anno 1613: Salmanticæ, ap. A. Ramirez viduam. Vol. in 4.º

Lucca, et Jo. Gallemart annotationibus, ut valde cognitis et a Lege designatis ad scholarum usum in hac juris Canonici parte.

Faxit Deus O. M. ut exiguus hic liber et juvenum J. Cons. studio utilis, et Ecclesiæ Hispanæ non ignobilis existat, quo non mihi, qui parum in illo proprio Marte scribam, sed nomini Domini sit gloria.

BREVIATIONES SEU NOTULÆ.

IN HOC LIBRO USITATÆ SUNT QUÆ SEQUUNTUR.

Af.	Affirmative.
Cap.	Caput, capite.
Conc.	Concilium.
Convent.	Conventio, Concordia (<i>Concordato</i>).
Ec.	Ecclesia.
Hisp.	Hispania, Hispanica.
Ib.	Ibidem.
L.	Lex, vel Lege.
Lib.	Liber, vel Libro.
Mt.	Memoriter, vel memoria tene (1).
Nb.	Nota bene.
N.	Negative.
Nov. Rec.	Novissima Recopilatio Nostrarum Legum.
Part.	Partitarum Leges.
PP.	Patres.
R.	Respondeo, responsio.
Rom. Pont.	Romanus Pontifex.
Reg. M.	Rex, Regia Majestas.
Q.	Quæres: interrogatio.
S. Syn.	Sancta Tridentina Synodus.
S. S.	Sancta Sedes: Sanctitas Sua.
Sess.	Sessio.
V.	Videsis, vel vide si vis.

Quæ his notulis « » intercluduntur litteraliter e Concilio Tridentino, vel aliis Decretalibus, vel Synodis apponuntur. Quandoque et interrogationes ipsæ litteraliter e S. Syn. depromptæ sunt.

(1) Ut discipuli ea verba discant ad pedem litteræ recitanda.

LECTIO PRÆLIMINARIS.

Disciplina nomen a *discendo* originem ducit, sicut *doctrina* a *docendo*; unde illa *discipulo* potius respondet, sicut hæc *Doctori* seu Magistro. Hinc est quod disciplina sensum practicum ut plurimum habet, sicuti doctrina potius ad dogmata et theoremata comparatur.

Est ergo Ecclesiastica disciplina illa Juris Canonici pars quæ ad Ecclesiæ Catholicæ regimen et rerum agendarum praxim potissime spectat.

Cum vero disciplina variabilis sit, juxta tempora, mores gentesque temperatur; quandoque etiam pendet ex relationibus cum Statu Civili.

Hinc alia *generalis* quæ una est, ad totius Ecclesiæ undequaque regimen spectans. Alia vero juxta ecclesiarum privatarum necessitates, et cum debita ad Rom. Pontificem subjectione, quæ *privata* seu *particularis* audit.

Hoc in usu habemus usurpatam *disciplina* vocem in Concilio Bracharensi primo (anno 561), ubi ea Gallæciani Patres utuntur. Cum enim doctrinales Canones sanxissent ad errorum condemnationem, Lucretius celebris Episcopus, cum de rebus ecclesiarum ordinandis jam tractandum foret, dixit: « Quoniam ea quæ a Catholicis abominanda sunt et damnanda manifestius et apertius etiam ignorantibus declarata sunt... quæ ad *instructionem Clericalis disciplina* pertinent relegantur. »

Hinc in Hispanæ Eccl. Seminariis non generalis tantum ex Jure communi, Decretalibus et Tridentino, sed etiam Hispanica discitur disciplina. Cum vero hæc utilissima Ju-

ris Canonici pars in postremo studiorum Juris Canonici tempore doceatur, juxta methodum communi consilio sancitum (1), notiones prævias supponit, tam Fontium quam Institutionum Juris Canonici, Conciliorum generalium, Decretalium ac Ecclesiasticæ Historiæ, qua de causa his supersedere, et eas ut valde notas ommittere licet (2).

(1) Ex Decreto, collatis consiliis, die 28 Sep anni 1852 dato, ad Seminariorum studia uniformiter comparanda, in quo hæc verba pro tertio Juris Canonici anno — «*Disciplina del Concilio de Trento y particular de España, conforme á sus Concilios y Concordatos.*»

(2) Vide libellum nuper typis datum, cui titulus *Synopsis Ecclesiastica disciplina*, a Lic. D. Gregorio Medina.

LECTIO I.

TRIDENTINI CONCILII HISTORIA ET PARTES.

Q. Quænam fuerunt causæ convocationis Synodi Tridentini?

R. Tractare de rebus «quæ ad integritatem et veritatem Christianæ religionis, quæ ad bonorum morum reductionem, emendationemque malorum, quæ ad Christianorum inter se tam Principum, quam populorum pacem, unitatem, concordiamque pertinebant, et ad repellendos impetus barbarorum ac infidelium» (Bohemorum præsertim et Turcarum) ex mente Pontificis erant necessaria. Sic ex Bulla indictionis. Mt.

Q. Quis illud convocavit?

R. Paulus III Pont. M., consultis Carolo V Germania Imperatore et Hispaniarum Regè catholico, aliisque Principibus catholicis, anno Domini 1542.

Q. Quando incœptum fuit?

R. Die 13 Decemb. 1545, præsentibus Cardinalibus de Monte, (postea Julio III), Cervino et Polo S. R. Ec. Legatis, præsentibusque IV Archiepiscopis, XXII Episcopis, V Generalibus regularium nec non et Cæsareis Legatis.

Q. Quomodo dividitur ratione temporis?

R. In tres partes, prima, sub Paulo III continet X primas *magni* momenti sessiones, usque ad annum 1547;

Secunda, sub Julio III continet sex alias, non exigui sed minoris momenti, ab anno 1551 usque ad initium sequentis;

Tertia, sub Pio IV continet novem ultimas *maximè* momenti, ab initio anni 1562, usque ad finem 1563.

Q. Quomodo dividitur ratione objectorum?

R. Cum varia mens esset, dubitantibus nonnullis an primum de doctrina quam de morum et disciplinæ refor-